

หมวด ๑๔

สิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย
และมติคณะรัฐมนตรี

๑๔.๑

อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของรัฐมนตรี

หน่วย : บาท

ตำแหน่ง	อัตราเงินเดือน	อัตราเงินประจำตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรี	๗๑,๙๙๐	๕๐,๐๐๐
รองนายกรัฐมนตรี	๗๐,๘๗๐	๔๕,๕๐๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีว่าการทบวง	๖๙,๗๕๐	๔๒,๕๐๐
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือ รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง	๖๘,๖๒๐	๔๑,๕๐๐

หมายเหตุ

๑. อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งได้ปรับอัตราใหม่โดยพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐
๒. วันที่เริ่มได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งและการจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
๓. นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีทุกคนจะได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่เข้ารับหน้าที่เป็นต้นไป
๔. การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งจะจ่ายให้ในวันทำการสุดท้ายของแต่ละเดือน

๑๔.๒

อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ
การเมืองอื่น ๆ

หน่วย : บาท

ตำแหน่ง	อัตราเงินเดือน	อัตราเงินประจำตำแหน่ง
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	๖๐,๑๙๐	๑๘,๕๐๐
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง	๕๓,๔๔๐	๑๔,๕๐๐
ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	๕๔,๙๑๐	๑๕,๐๐๐
ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษารัฐมนตรี ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๔๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๔๕,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๔๒,๒๐๐	๔,๙๐๐
ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	๒๔,๒๐๐	๒,๘๕๐
เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๔๒,๒๐๐	๔,๙๐๐
เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง	๔๒,๒๐๐	๔,๙๐๐
ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือ ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง	๓๗,๘๑๐	๔,๔๐๐

หมายเหตุ

๑. อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งได้ปรับอัตราใหม่โดยพระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนของข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐
๒. วันที่เริ่มได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งและการจ่ายเงินและเงินประจำตำแหน่ง เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินเพิ่มสำหรับข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
๓. ข้าราชการการเมืองอื่น ๆ จะได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตั้งแต่วันที่เริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ไม่ก่อนวันที่ระบุไว้ในคำสั่ง
๔. การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งจะจ่ายให้ในวันทำการสุดท้ายของแต่ละเดือน

๑๔.๓

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เมื่อเริ่มดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลมงกุฎไทยและตระกูลช้างเผือกได้ โดยเริ่มต้นจากชั้นที่กำหนดไว้ ดังนี้

ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา
	เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง	
นายกรัฐมนตรี, รองนายกรัฐมนตรี	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ขอพระราชทานเลื่อนตามลำดับชั้นตราได้ทุกปี
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวง หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ป.ช.	ม.ป.ช.	ขอพระราชทานเลื่อนตามลำดับชั้นตราได้ทุกปี
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือทบวง	ป.ม.	ม.ป.ช.	ขอพระราชทานเลื่อนตามลำดับชั้นตราได้ทุกปี

สิ่งที่ต้องทราบ

ต้องดำรงตำแหน่งจนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา (๕ ธันวาคม) หากพ้นจากตำแหน่งก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ไม่อาจขอพระราชทานได้ แต่อาจขอพระราชทานได้หากในรอบปีนั้นมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน หรือดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหลายครั้งแต่ไม่ติดต่อกัน โดยนับเวลารวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๔๐ วัน

คู่สมรสตามกฎหมายของรัฐมนตรี เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ โดยมีเงื่อนไขสำคัญว่าคู่สมรสอีกฝ่ายต้องดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีจนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา (๕ ธันวาคม) ด้วย โดยเริ่มต้นจากชั้นที่กำหนดไว้ ดังนี้

ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการ เลื่อนชั้นตรา
	เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง	
คู่สมรสนายกรัฐมนตรี	ท.ช.	ม.ว.ม.	ขอพระราชทานเลื่อนตามลำดับ ชั้นตราได้ทุกปี
คู่สมรสรองนายกรัฐมนตรี	ท.ช.	ม.ว.ม.	- ขอพระราชทานเลื่อนตามลำดับ ชั้นตราได้ทุกปีถึง ป.ช. - ได้ ป.ช. แล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม
คู่สมรสรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือทบวง หรือรัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี	ต.ช.	ม.ว.ม.	- ขอพระราชทานเลื่อนตามลำดับ ชั้นตราได้ทุกปีถึง ป.ช. - ได้ ป.ช. แล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม
คู่สมรสรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวง หรือทบวง	ต.ม.	ป.ม.	ขอพระราชทานเลื่อนตามลำดับ ชั้นตราได้ทุกปี

อนึ่ง กรณีมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาของกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีผลงานเป็นประโยชน์ต่อราชการและประเทศชาติถึงขนาดควรได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ก็อาจเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เป็นกรณีพิเศษ โดยเทียบเคียงกับข้าราชการการเมือง ดังนี้

ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา
	เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง	
- กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี

๑๔.๔

การมีรถประจำตำแหน่ง

คณะรัฐมนตรีได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับขนาดรถประจำตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ให้มีขนาดเครื่องยนต์ไม่เกิน ๓,๐๐๐ ซีซี

๑๔.๕

การขอใช้รถตำรวจนำขบวน

นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และประธานกรรมการที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี สามารถใช้รถตำรวจนำขบวนได้เป็นประจำ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และนอกเขตกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ต้องทราบ

การใช้รถตำรวจนำขบวนดังกล่าว รัฐมนตรีไม่ควรใช้ในกิจการส่วนตัว แต่ควรพิจารณาใช้ตามความจำเป็นและความเร่งด่วนตามภารกิจของทางราชการ การแจ้งขอรถตำรวจนำขบวนให้ขอได้คราวละหนึ่งชุด มิให้มีชุดสำรองอยู่ประจำ เมื่อพ้นตำแหน่งแล้วให้ส่งคืนทันที

๑๔.๖

การขอมีบัตรแสดงตน และบัตรอนุญาตนำยานพาหนะผ่านเข้าทำเนียบรัฐบาล

เพื่อเป็นการแสดงฐานะของบุคคล และเป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยบริเวณทำเนียบรัฐบาล กองรักษาความปลอดภัย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะดำเนินการ ดังนี้

- ๑ จัดทำบัตรแสดงตนให้กับรัฐมนตรีทุกคน รวมทั้งผู้ติดตาม ตามจำนวนที่รัฐมนตรีแจ้ง โดยบัตรดังกล่าวมีอายุการใช้งานตามที่กองรักษาความปลอดภัย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะกำหนดและจะจัดทำบัตรแสดงตนใหม่เมื่อบัตรหมดอายุการใช้งาน
- ๑ จัดทำบัตรอนุญาตนำยานพาหนะเข้า-ออกบริเวณทำเนียบรัฐบาล สำหรับรถยนต์ประจำตำแหน่งรัฐมนตรี ๑ คัน และรถยนต์ส่วนตัว ๒ คัน ซึ่งบัตรอนุญาตดังกล่าวจะมีอายุการใช้งานเป็นเวลา ๑ ปี เมื่อบัตรหมดอายุการใช้งานแล้วจะออกบัตรอนุญาตให้ใหม่

สิ่งที่ต้องทราบ

๑. ติดบัตรแสดงตนให้เห็นได้โดยชัดเจน และตลอดเวลาที่อยู่ในบริเวณทำเนียบรัฐบาล
๒. ติดบัตรอนุญาตนำยานพาหนะเข้า - ออก บริเวณกระจกหน้าด้านซ้ายในระดับที่สามารถเห็นได้โดยชัดเจน

๑๔.๗

การขอมีบัตรผู้เข้าประชุมคณะรัฐมนตรี ผู้เข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีและผู้ปฏิบัติงานภารกิจคณะรัฐมนตรี

เพื่อเป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยในการประชุมคณะรัฐมนตรี และรักษาความปลอดภัยให้แก่คณะรัฐมนตรี ผู้เข้าร่วมประชุม ข้าราชการตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภารกิจคณะรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรี ณ อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการดังนี้

- ๑ บัตรผู้เข้าประชุมคณะรัฐมนตรี สำหรับรัฐมนตรีทุกท่านไม่ต้องจัดทำบัตรผู้เข้าประชุมคณะรัฐมนตรี ให้ใช้บัตรแสดงตนผ่านเข้าทำเนียบรัฐบาล ตามที่กองรักษาความปลอดภัย

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีออกให้ (รัฐมนตรีสามารถใช้บัตรดังกล่าวเข้าพื้นที่ในทำเนียบรัฐบาลได้ทุกพื้นที่)

- ๑๐ บัตรผู้เข้าประชุม และผู้เข้าร่วมการประชุมคณะรัฐมนตรี สำหรับหัวหน้าส่วนราชการ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ช่วยโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในห้องประชุมคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดทำบัตรให้สำหรับผู้เข้าประชุม และผู้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว โดยไม่อนุญาตให้ผู้ไม่มีบัตรหรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปภายในห้องประชุมคณะรัฐมนตรีโดยเด็ดขาด
- ๑๑ บัตรแสดงตนสำหรับผู้ปฏิบัติงานภารกิจคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะจัดทำบัตรดังกล่าวสำหรับ
 - ผู้ติดตามคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้ติดตามรัฐมนตรีมาประชุม โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะจัดทำบัตรให้ตามที่รัฐมนตรีได้พิจารณาจัดส่งรายชื่อและแบบคำขอมิบัตรมาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 - เจ้าหน้าที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการประชุมคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะจัดทำบัตรแยกประเภทตามภารกิจด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามมาตรการการรักษาความปลอดภัย

๑๔.๘

การขอมิบัตรโดยสารรถไฟ

- ๑๐ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้กำหนดที่จะออกบัตรโดยสารรถไฟที่เรียกว่า “ใบเบิกทางโดยสารรถไฟ” แบบ VIP CARD ให้แก่รัฐมนตรีทุกคน สำหรับการโดยสารรถไฟปรับอากาศชั้นหนึ่งได้ตลอดทุกสายโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
- ๑๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะเป็นหน่วยรับผิดชอบในการประสานกับการรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการออกบัตรโดยสารรถไฟให้แก่รัฐมนตรีทุกท่าน
- ๑๒ บัตรโดยสารรถไฟดังกล่าว สามารถใช้ได้ครั้งละ ๓ คน คือ รัฐมนตรีและคณะรวม ๒ คนนั่งชั้น ๑ ส่วนผู้ติดตามนั่งชั้น ๒ ธรรมดา ๑ คน มีอายุการใช้งาน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม

สิ่งที่ต้องทราบ

เมื่อบัตรหมดอายุการใช้งานแล้ว ขอให้รัฐมนตรีทุกคนส่งบัตรคืนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้ดำเนินการประสานกับการรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อออกบัตรโดยสารรถไฟฉบับใหม่ให้ต่อไป

๑๔.๙

การขอรับบำเหน็จบำนาญข้าราชการการเมือง

๑. ข้าราชการการเมืองซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อนมีสิทธิขอรับบำเหน็จบำนาญ ดังนี้

๑.๑ กรณีมีเวลาราชการการเมืองรวมกันครบหนึ่งปีบริบูรณ์ และพ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มีสิทธิขอรับบำเหน็จแต่ไม่มีสิทธิขอรับบำนาญ โดยมีวิธีคำนวณบำเหน็จ ดังนี้

บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

๑.๒ กรณีมีเวลาราชการการเมืองรวมกันครบสี่ปีบริบูรณ์ และมีตำแหน่งสุดท้ายเป็นรัฐมนตรี มีสิทธิขอรับบำนาญเป็นรายเดือนในอัตราเดือนละสองพันบาทก็ได้ หรือไม่ประสงค์จะรับบำนาญก็อาจขอรับบำเหน็จแทนบำนาญตามข้อ ๑.๑ ก็ได้

๑.๓ กรณีที่ไม่ใช้สิทธิ ตามข้อ ๑.๑ หรือไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ ๑.๒ แต่มีเวลาราชการการเมืองรวมกันหลายครั้งครบสี่ปีบริบูรณ์ มีสิทธิขอรับบำนาญปกติ โดยมีวิธีคำนวณบำนาญดังนี้

บำนาญ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ต่อมากลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองอีก จะรับบำนาญควบกับเงินเดือนทางการเมืองก็ได้ แต่จะต้องแจ้งความประสงค์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าข้าราชการการเมืองผู้นั้นเลิกรับบำนาญ เพื่อขอนับเวลาราชการต่อเนื่องกัน และเมื่อออกจากราชการให้นำเวลาราชการครั้งแรกรวมกับเวลาราชการครั้งหลัง โดยมีสิทธิขอรับบำเหน็จบำนาญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ หรือประสงค์จะขอรับบำเหน็จแทนบำนาญก็ได้

๒. ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิรับบำนาญอยู่แล้ว เมื่อกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง มีสิทธิรับบำนาญควบกับเงินเดือนในขณะดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองโดยไม่มีสิทธิบอกเลิกบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการติดต่อกัน เมื่อออกจากราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองให้นำเวลาราชการเฉพาะการรับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองเท่านั้น และมีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑.๑ หรือข้อ ๑.๓

ทั้งนี้ เงินเดือน หมายถึง เงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการการเมืองโดยไม่รวมถึงเงินประจำตำแหน่ง ส่วนการดำเนินการขอรับบำเหน็จบำนาญให้ยื่นต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด

สำหรับสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายให้สิทธิในบำเหน็จบำนาญ จึงไม่อาจนำระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภามารวมคำนวณด้วย

๓. ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ผู้ใดประสงค์จะขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญให้ยื่นคำขอต่อนายกรัฐมนตรี **ยกเว้น** ที่ปรึกษารัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง และผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ยื่นคำขอต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด [กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒]

ผู้ขอมีบัตรสามารถขอแบบฟอร์มเพื่อกรอกและยื่นที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการเสนอนายกรัฐมนตรีต่อไป

ในส่วนของที่ปรึกษารัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง และผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ยื่นคำขอที่กระทรวงต้นสังกัด

๑๔.๑๐

การขออนุมัติเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานรัฐวิสาหกิจที่รัฐมนตรียืมตัวมาช่วยปฏิบัติงานหรือรักษาความปลอดภัย

๑. มติคณะรัฐมนตรี (๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔) เห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการผู้ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือโควตาปกติ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติเสนอ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย คณะรัฐมนตรี รวมทั้งข้าราชการ ลูกจ้าง และข้าราชการประเภทอื่นที่ช่วยปฏิบัติราชการในงานของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑.๑ ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยข้าราชการการเมือง

(๑) ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีโควตาพิจารณาให้บำเหน็จความชอบแก่ข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นกรณีพิเศษหนึ่งชั้นได้ท่านละหนึ่งคน สำหรับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในวันที่ ๑ เมษายนและวันที่ ๑ ตุลาคม แต่ทั้งนี้ ข้าราชการตำรวจผู้นั้นจะได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนรวมทั้งปีเกินสองชั้นมิได้ การเลื่อนขึ้นเงินเดือนตามข้อนี้ ให้ใช้กับข้าราชการตำรวจผู้ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ เดือน ในแต่ละรอบการประเมิน (ครึ่งปี) และต้องไม่เป็นผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรณีพิเศษติดต่อกันเกินกว่า ๒ ครั้ง ส่วนกรณีนักการเมืองหรือบุคคลสำคัญที่จำเป็นและมีความต้องการการอารักขา ให้เสนอขอเลื่อนขึ้นเงินเดือนแก่ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อารักขาเป็นกรณีพิเศษหนึ่งชั้นไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เฉพาะราย แต่ไม่มีโควตาในการเสนอขอเลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษหนึ่งชั้น

(๒) ให้ผู้มีสิทธิตามข้อ (๑) ขอยืมตัวข้าราชการที่มีชั้นยศตั้งแต่พันตำรวจโทลงมา ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ไม่เกินท่านละ ๒ คน ทั้งนี้ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีดำรงตำแหน่งหลายสถานะ ให้ขอยืมตัวข้าราชการตำรวจมา รักษาความปลอดภัยได้เพียงตำแหน่งเดียว

๑.๒ ข้าราชการพลเรือน ลูกจ้างส่วนราชการและข้าราชการประเภทอื่น ที่ไปช่วยปฏิบัติราชการในงานคณะรัฐมนตรี

(๑) ให้มีไควตาพิจารณาบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษหนึ่งชั้นสำหรับการเลื่อนขั้นเงินเดือนในวันที่ ๑ เมษายนและวันที่ ๑ ตุลาคม ดังนี้คือ

- ✓ นายกรัฐมนตรี มีไควตาไม่เกิน ๓ คน
- ✓ รองนายกรัฐมนตรี มีไควตาไม่เกิน ๒ คน
- ✓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง มีไควตาไม่เกิน ๒ คน

ทั้งนี้ ผู้ไปช่วยปฏิบัติราชการในงานคณะรัฐมนตรีจะได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนรวมทั้งปีเกินสองชั้นมิได้ และต้องไม่เป็นผู้ได้รับการเลื่อนขั้นเป็นกรณีพิเศษติดต่อกันเกินกว่า ๒ ครั้ง

(๒) ผู้ไปช่วยปฏิบัติราชการในงานคณะรัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ✓ ผู้เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือน ไม่ควรดำรงตำแหน่งสูงกว่าระดับ ๘ และไม่ควรรดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร
- ✓ ผู้เป็นข้าราชการทหาร ไม่ควรมีชั้นยศสูงกว่า พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท
- ✓ ผู้เป็นอัยการ ไม่ควรดำรงตำแหน่งสูงกว่าข้าราชการอัยการ ชั้น ๒
- ✓ ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนผู้ไปช่วยปฏิบัติราชการจะต้องมีระยะเวลาช่วยปฏิบัติราชการไม่น้อยกว่า ๔ เดือน ในแต่ละรอบการประเมิน (ครึ่งปี)

ทั้งนี้ ให้ตัดยอดจำนวนคนและอัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจและผู้ไปช่วยปฏิบัติราชการดังกล่าวออกจากฐานคำนวณไควตาของหน่วยงานต้นสังกัด และให้ใช้เงินจากงบกลางสำหรับการเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยให้ถือเป็นการเลื่อนนอกไควตาปกติของส่วนราชการ

๒. มติคณะรัฐมนตรี (๑๘ กันยายน ๒๕๔๔) อนุมัติให้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนข้าราชการผู้ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบกรณีพิเศษนอกเหนือไควตาปกติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ดังนี้

๒.๑ ผ่อนผันให้ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย ข้าราชการการเมืองและข้าราชการ ลูกจ้าง ผู้ไปช่วยปฏิบัติราชการในงานของคณะรัฐมนตรีที่มีระยะเวลาช่วยปฏิบัติราชการน้อยกว่า ๔ เดือน ในรอบการประเมินเลื่อนขั้นในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สามารถได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนกรณีพิเศษนอกเหนือไควตาปกติได้

- ๒.๒ การประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยให้ต้นสังกัดของข้าราชการและลูกจ้างนั้น ๆ เป็นผู้ประเมินในระยะก่อนมาปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยคณะรัฐมนตรี และช่วยปฏิบัติราชการในงานของคณะรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีเป็นผู้ประเมินในช่วงที่ข้าราชการและลูกจ้างนั้นมาปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย และช่วยปฏิบัติราชการ
- ๒.๓ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐถือปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ ในข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการนี้มาอนุโลมใช้ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจนเป็นเหตุให้ไม่อาจปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ โดยเคร่งครัดได้
- ๒.๔ ให้พนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานของรัฐอื่นที่มาช่วยปฏิบัติราชการ ในงานของคณะรัฐมนตรี สามารถได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนกรณีพิเศษ นอกเหนือโควตาปกติได้ โดยใช้หลักเกณฑ์อนุโลมเช่นเดียวกับข้าราชการและลูกจ้าง ผู้ไปช่วยปฏิบัติราชการในงานของคณะรัฐมนตรี
- ๒.๕ สำหรับการเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยห้ามมิให้เลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนให้แก่ข้าราชการตำรวจรวมทั้งจำนวน ๒ ชั้น ติดต่อกันเป็นปีที่สามใน ทุกครั้งที่มีการพิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนกรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติ
- ๒.๖ ให้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเลื่อนขั้น และอัตราเงินเดือนกรณีพิเศษ นอกเหนือโควตาปกติให้แก่ข้าราชการตำรวจว่า การเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนกรณีพิเศษนี้ไม่ให้ใช้กับข้าราชการตำรวจประเภทที่มีมติคณะรัฐมนตรีห้ามยืมตัวไปช่วยราชการนอกหน่วยงาน ซึ่งในปัจจุบันได้แก่การห้ามไม่ให้ยืมตัวข้าราชการตำรวจจากกอง บังคับการตำรวจท่องเที่ยว และสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองมาทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยข้าราชการการเมือง
๓. มติคณะรัฐมนตรี (๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖) เห็นชอบให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือน กรณีพิเศษนอกเหนือโควตาปกติ สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไปทำงานกับรัฐมนตรีให้สอดคล้องกัน ทั้งกรณีข้าราชการผู้ไปช่วยงานคณะรัฐมนตรีและกรณีข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยรัฐมนตรี คือ ให้มีสิทธิได้รับการเลื่อนขั้นกรณีพิเศษติดต่อกันได้ไม่เกิน ๒ ปี และผู้ที่ขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพียงเล็กน้อย หากปรากฏว่าผลการประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีเด่นก็ให้อนุมัติเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็น กรณีพิเศษได้ตามความเห็นของสำนักงาน ก.พ. ส่วนการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการกรณี พิเศษนอกเหนือโควตาปกติ สำหรับกรณีอื่น ๆ ให้คงหลักเกณฑ์เดิม

๑๔.๑๑ สิทธิประโยชน์เมื่อวายชนม์

๑) กรณีวายชนม์ ขณะดำรงตำแหน่ง

ผู้ดำรงตำแหน่ง	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อวายชนม์	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อพระราชทานเพลิง
- นายกรัฐมนตรี - รองนายกรัฐมนตรี - รัฐมนตรี (ขณะดำรงตำแหน่ง)	- น้ำหลวง - โกศไม้สิบสอง (ถ้าเป็นหม่อมหลวง หม่อมราชวงศ์ พระราชทาน โกศมณฑป) - ฉัตรเครื่อง - แตรงอน แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะ ๑๐ ประโคมเวลารับพระราชทานน้ำอาบศพ - พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม ๗ คืน - ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วัน (แต่งเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์ ถ้าเสด็จพระราชดำเนิน แต่งเครื่องแบบ ครึ่งยศ ไว้ทุกข์)	- รถอัฐิโกศศพ - ฉัตรเครื่อง ๑๐ แห่งเวียนเมรุ - แตรงอน แตรฝรั่ง ปี่ กลองชนะ ๑๐ ประโคมเวลาเวียนเมรุ และเวลารับพระราชทานเพลิง - พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม ประจำข้างเมรุ - เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานผ้าไตร ให้ทายาทเชิญไปทอดถวายพระสงฆ์ บังสกุลที่โกศศพ - เสด็จขึ้นเมรุพระราชทานเพลิง (เครื่องแบบครึ่งยศ ไว้ทุกข์)

๒) กรณีวายชนม์ ขณะพ้นจากตำแหน่ง

กรณีผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี ได้วายชนม์ในกรณีที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้ว จะไม่ได้สิทธิประโยชน์ตามกรณีวายชนม์ขณะดำรงตำแหน่ง แต่จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามชั้นของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน ดังนี้

ชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อถวายชนม์	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อพระราชทานเพลิง
- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.) - มหาวชิรมงกุฏ (ม.ว.ม.) และ - ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)	- น้ำหลวง - โกศแปดเหลี่ยม - ฉัตรเบญจา - ปี กลองชนะ ๑๐ ประโคม เวลารับพระราชทาน น้ำอาบศพ - พระพิธีธรรมสวด พระอภิธรรม ๓ คืน	- เพลิงหลวง - รถอเชิญโกศศพ - ฉัตรเบญจา ๑๐ แห่งเวียนเมรุ - ปี กลองชนะ ๑๐ ประโคมเวลาเวียนเมรุ และเวลารับพระราชทานเพลิง - พระราชทานผ้าไตร ๕ ไตร ทอด ถวายพระสงฆ์บังสุกุลก่อนรับ พระราชทานเพลิง (ถ้าเสด็จ พระราชดำเนิน พระราชทานผ้าไตร ๑๐ ไตร ให้ทนายทเชิญไปทอด ถวายพระสงฆ์บังสุกุลที่โกศศพ แล้วทรงจุดฝักแคพระราชทาน เพลิงศพ)
- ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)	- น้ำหลวง - โกศโก - ฉัตรเบญจา - ปี กลองชนะ ประโคมเวลา รับพระราชทานน้ำอาบศพ	- เพลิงหลวง - รถอเชิญโกศศพ - ฉัตรเบญจา ๑๐ แห่งเวียนเมรุ - ปี กลองชนะ ประโคมเวลาเวียนเมรุ และเวลารับพระราชทานเพลิง
- ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.) และ - ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)	- น้ำหลวง - หีบทองลายสลัก	- เพลิงหลวง - รถอเชิญหีบศพ
- ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.) - ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.) - จตุรตาภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.) และ	- น้ำหลวง - หีบลายก้านแย่ง	- เพลิงหลวง

ชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อถวายชนม์	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อพระราชทานเพลิง
- จัตุรถาภรณ์มิ่งกุฎไทย (จ.ม.)		
- เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.) และ - เบญจมาภรณ์มิ่งกุฎไทย (บ.ม.)	- น้าหลวง - หีบเชิงชาย	- เพลิงหลวง

หมายเหตุ สำหรับคู่สมรสผู้ดำรงตำแหน่งและอดีตผู้ดำรงตำแหน่งตามกรณีถวายชนม์ขณะดำรงตำแหน่ง และตามกรณีถวายชนม์ขณะพ้นจากตำแหน่ง จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามชั้นตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน (ตามตารางในกรณีถวายชนม์ ขณะพ้นจากตำแหน่ง)

๑๐ กรณีบิดา มารดา ของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ถวายชนม์ขณะบุตรดำรงตำแหน่ง

ผู้ดำรงตำแหน่ง	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อถวายชนม์	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อพระราชทานเพลิง
- บิดา มารดา ของนายกรัฐมนตรี	- น้าหลวง - หีบทองคำสลัก	- เพลิงหลวง - รถวอเชิญหีบศพ
- บิดา มารดา ของรองนายกรัฐมนตรี	- ฉัตรเบญจา ๔	- ฉัตรเบญจา ๑๐ แฉ่วเวียนเมรุ
- บิดา มารดา ของรัฐมนตรี (ขณะบุตรดำรงตำแหน่ง)	- ปี่ กลองชนะ ๑๐ ประโคมเวลา รับพระราชทานน้ำอาบศพ	- ปี่ กลองชนะ ๑๐ ประโคม เวลาเวียนเมรุ และเวลารับ พระราชทานเพลิง

๑๑ กรณีบิดา มารดา วายชนม์ขณะบุตรไม่ได้ดำรงตำแหน่ง (พ้นจากตำแหน่ง)

ผู้ดำรงตำแหน่ง	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อวายชนม์	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับ พระราชทานเมื่อพระราชทานเพลิง
- บิดา มารดา ของ อดีตนายกรัฐมนตรี - บิดา มารดา ของ อดีตรองนายกรัฐมนตรี - บิดา มารดา ของ อดีตรัฐมนตรี (ไม่ได้ดำรงตำแหน่งใน ปัจจุบัน)	-	- เพลิงหลวง

หมายเหตุ สิทธิประโยชน์ของบิดา มารดา ตามกรณีบิดา มารดา ของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี วายชนม์ขณะบุตรดำรงตำแหน่ง หรือ กรณีบิดา มารดา วายชนม์ขณะบุตรไม่ได้ดำรงตำแหน่ง (พ้นจากตำแหน่ง) หากบิดา มารดา เป็นผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เองและได้ในชั้นตราที่ได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่า ทายาทสามารถที่จะขอพระราชทานในกรณีปกติตามชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานให้แก่บิดา มารดาของตนในฐานะทายาท

ข้อพึงระวัง

บุคคลผู้ทำลายชีพตนเองและผู้ต้องอาญาแผ่นดิน จะไม่พระราชทานเพลิงและเครื่องประกอบเกียรติยศศพ